

RAST

da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega
da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega
da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega

Pred dnevi je statistični urad Istat objavil rezultate raziskav, iz katerih je bilo možno spoznati tipičnega prebivalca Italije. Eden od, po mojem vsaj, pozitivnih podatkov je kazal na povečano število parov, ki se odloči za skupno

življenjsko pot, čeprav se pri tem podatku odpira vprašanje: zakaj se vedno več parov, predvsem v naših krajih - v severno-zahodni Italiji, odloči, da zapusti tradicionalno belo obleko, tradicionalno lepo okrašeno cerkev in tradicionalnega duhovnika, predvsem pa se odreče obljubi večne zvestobe partnerju pred Bogom? Ali ima obljuba večne zvestobe pred županom ali občinskim svetovalcem manjšo vrednost kot pred Bogom? To bo verjetno tudi držalo, češ da, "kar je Bog združil, tega naj človek ne razdruži", kar pa človek združi, to lahko človek tudi loči! Iz tega sledijo logično tudi vedno bolj številne ločitve in razporeke...

Ob nekaterih negativnih podatkih, kot je lahko povečano nasilje na spolnem področju in sploh prostitucija ali pa zaskrbljujoča brezposelnost na jugu polotoka, so številni drugi podatki kazali na pozitivni razvoj družbe. V prvi vrsti bi tu omenila podatek v zvezi s prostovoljnimi delom: vedno več je ljudi, ki se odloči, da bo pomagalo svojemu bližnjemu. Prostovoljno delo, za katerega se med drugim odloča tudi vedno več mladih, lahko prinaša

veliko zadoščenja: ob zavesti, da si lahko del svojega časa posvetil nekemu, v veliki večini primerov manj srečnemu človeku, in v svojem malem recimo skušal pustiti svet boljši, kot si ga dobil, lahko prostovoljno delo globlje izoblikuje značaj osebe in nedvomno pozitivno vpliva nanj.

POZITIVNI IN NEGATIVNI ZNAKI V NAŠI DRUŽBI

Kljub vsemu lahko trdim, da mladi nismo mogoče tako zelo egoistično in konsumistično usmerjeni. Pri tem bi se

rada ob koncu še navezala na anketo, ki jo je naša draga urednica izvedla med mladimi o pomenu Božiča. Iz ankete namreč izhaja, da se mladi zavedamo potrošništva v času Božiča, in po pravici povedano nam je tudi prijetno, da se nas ljudje spomnijo in nam podarijo tudi kako majhno darilce. Ob tem pa anketiranci predvsem radi poudarjajo trenutek skupnosti, ki zavlada v družini, splošno magično vzdušje, ki zajame vsakogar, čeprav ni veren in mu torej Božič ne pomeni prihod Odrešenika. Pomeni pa vseeno srečo, veselje, radost, skupnost v družini, dobroto. Marsikdo je tudi omenil, da je Božič čas razmisleka. V trušču predprazničnih dni in v nakupovalni mrzlici si vzemimo torej nekaj časa zase: umaknimo se v tišino, kjer lahko prisluhnemo prijetni in sladki melodiji srebrnih zvonov, ki nas vabijo, naj si pripravimo pot, naj si izravnamo stezo. S tem voščilom želim vsem

**VESEL BOŽIČ
IN SREČNO
NOVO LETO!**

Jadranka Cergol

Martin Maver: Pot na Dolomitih (3. nagrada na fotografskem natečaju SKK).

RAST 08
december 2001

VSEBINA

Uvodnik.....	1
Literatura.....	2
Prometejev ogenj...	3
Intervju.....	4-5
Ocene.....	6
Agora pod lipo.....	7
Priročnik za zapejvalce.....	8

RAST,
mladinska priloga
Mladike,

34133 Trst,
ul. Donizetti 3

rast_mladika@hotmail.com

Pripravlja
uredniški odbor mladit

Pri tej številki so sodelovali: Jadranka Cergol, Martin Maver, Zulejka Paškulin, Sara Magliacane, Ivana Mahnič, Stefan Pahor, Verena Caris in Veronika Sossa.

Številko sta uredili
Breda Susić in
Jadranka Cergol

Oblikoval
Matej Susić

Trst, december 2001

Tisk Graphart snc
Obtrna cona Dolina
507/10 - Trst
tel. 040/8325009

V večer je bil zal in miren, kakor iz čistega srebra ulit. Zvezde so se sinje lesketale na poletnem nebu, zadnji sončni žarki so mi debelo mežikali in se mi dobrohotno muzali kot stari znanci. Sedela sem na kamniti klopi pred hišo, zrla v to brezmejno temno barvo, ki je preplavljala nebo in v lesketajoče se žarke zahajajočega sonca. Vse v meni se je radostno smejala, duša mi je bila čista in odprta, topla sapica, ki je vela iz morja, mi je vihrala nežne sinje kodre. Zaplavala sem v razmišljanje in misli so me dvigale in dvigale, postajala sem lažja, najraje bi z mladostnim zanosom, ki sem ga imela v sebi, zapela in zavriskala v noč.

Nenadoma je silno zatreskalo, viharni veter je ostro zapihal. S strahom sem se ozrla proti vzhodu, kjer so se kopičili temni oblaki in se kot bližajoči se sovražnik hitro pomikali proti meni. Oblil me je strah, lasje so se mi naježili, srce mi je jelo močnejše biti. A nisem se ganila... čutila sem lesene noge, trup sem imela trd in kamnit... kot da bi se spajal z marmornato klopjo pred hišo. Začelo je rositi, najprej rahlo in nežno kot beli snežni metuljčki, pozneje vedno bolj divje in divje, dokler ni na brsteče zelene lističe ogromnega stoletja starega hrasta, začela padati toča. Debele, ledene kaplje so tolkle, potolkle nežno cvetje v babičini gredici, mi premočile obleko in lase... svetli fosforescentni bliski so slepili in rezali temne nevihtne oblake, sveti Elija je še dalje valil sode po božjem raju... a jaz se nisem premaknila.

Čutila sem v sebi neznanski upor, kljubovala sem razdirajoči nevihti. Še naprej sem pogumno zrla in napredovala v noč... niso me plašili strahotni bliski, niso me ustavljali hudobni nalivi dežja. Korakala sem v neznano, blodila sem nekam, kjer me čakata veselje in dobrot, ljubezen in mir. Veje so mi pošastno zabranjale pot, spotikala sem se ob mokre korenine hrastov in jelš, meglica mi je kot tanka poročna tenčica meglila pogled, sova se je plašno glasila na bližnjem drevesu. Dež je lil vedno močnejše, tolmun za hišo je strahotno klokotal in se prosto izgubljal v brezmejno z mahom

V VIHARNI NOČI

obloženo kamnito strugo, vidra je ostro zapiskala in švignila v brlog... jaz, moja vest, moje notranje duševno počutje pa je postajalo še bolj razdivjano. Z vso silo sem zapustila tolmun, zabredla med mokre praprotno liste in grmiče, premočena sem bila do kože, a nek naravni mladostni zanos me je gnal dalje, dalje v Neznane planjave in terase, kjer bom končno našla to, kar sem stalno hrepeneče pričakovala: našla bom Nekaj, nekaj, kar sama sploh nisem vedela. Vedela sem le, da je tam, z odprtimi rokami me nestrpno pričakuje in želi si, da pridem k njemu; želi si, da ga topla objamem in ga materinsko pritisnem na srce.

Preplavljale so me stalno nove skrbi, da ne bom pravočasno prispela na kraj, na samotno kraško gmajno, kjer me čaka On. On, za katerega sem dala srce, On, za katerega sem se zgubila v temnem gozdu. On, ki me željavo čaka... Premočena sem bila, v duši pa me je vročično grelo in žrlo... plavala sem - v Neznano.

Zatreskalo je, polkna na majhnih linah podstrešne čumnate so s treskom pokala in tolkla ob stari kamniti zid. Bršljan, ki je skozi line lezel v sobo, je kot slavnostna zastava na drogu plapolal v nevihtni burji... ležala sem pod toplo pernico in preplašeno zrla v strop, kjer so kraljevale goste pajkove hiše, natančno prepletene bele pajčevine. "Doma si" se je glasila pamet, "pod streho si. Le zaspaj, drago dete moje, bile so le hude sanje, le zaspaj. Varovala te bom." Blaženo sem legla in se nemudoma potopila v miren sen.

Srebrna zavesa bližajočega se jutra pa se je, v ostrem šviganju oddaljujočih se strel, nežno spuščala nad belo kraško vasico. Moja duša je bila mirna, le tu pa tam je vanjo zalajal pes prepsale more.

Zulejka Paškulín,
3. nagrada na literarnem natečaju SKK

Desno zgoraj:
»Vleklo me je na samotno kraško gmajno, kjer me čaka On« (foto T. Susič).

Spodaj: »Korakala sem v neznano...« (foto B. Susič)

Tokrat smo se odločili, da ne izvedemo ankete o kakem perečem aktualnem vprašanju, ampak smo se raje usmerili v doživljanja mladih zamejk in zamejcev ob drugem najvažnejšem prazniku v cerkvenem letu.

Kako bodo mladi zamejci preživel letošnji Božič? Ali ga doživljajo samo na stopnji izmenjave daril in potrošništva ali ima zanje globlji pomen?

KAKO DOŽIVLJAŠ BOŽIČ?

Erika, 18 let - Božič je zame najlepši praznik. Mislim resno! Je trenutek, ko se čutim dobra do drugih in sem sposobna pomagati čim več ljudem.

Božični prazniki so tudi najdaljši v šolskem letu, zato so edini dnevi, ko se lahko zares odpočijem. Rada kupujem darila, a jih tudi rada prejmem. Po mojem je božično drevo prvi simbol miru in sreče.

Andrej, 16 let - Božič je čas, ki bi ga morali praznovati z družino ali v cerkvi, saj se spominjamo Jezusovega rojstva. Osebnostno praznujem Božič z dedkom in babico. Vsi prejmemo darila in Božič je torej zelo lep praznik.

Jana, 18 let - Božič je edinstven dogodek, ki ga vsak doživlja po svoje. Po mojem se ga ne da opisati z besedami, ker zame predstavlja Božič neko notranje veselje, radost, ki jo rada delim z drugimi, katerim ta praznik ne predstavlja samo priložnost za izmenjavo materialnih daril, temveč tudi prihod Novorojenega v naša srca.

Jadranka, 23 let - Mislim, da je Božič pomemben praznik. Čeprav ga ne čutijo vsi kot verski praznik, ima božična noč svoj čar za vsakogar. Za vernega katoličana pa se ta čar še poveča. Mislim, da skuša vsakdo, kljub reklamam in potrošništvu ujeti vsaj malo tega čara.

Karin, 16 let - Božič. Kaj je pravzaprav Božič? Komercialni praznik ali priložnost, da se vsi sorodniki ponovno srečajo po enem letu?

Odločila bi se za prvi odgovor. Nekoč je imel še velik pomen, sedaj pa je zanimiv samo za nakupe in darila.

Mea, 19 let - Zame je Božič praznik, ki povezuje družine v eno samo celoto. Božično obdobje služi,

da so ljudje bolj dobri in bolj autokritični do lastnih napak. Mislim pa, da v tem obdobju ljudje potrosimo preveč denarja za darila, ki so ponavadi nesmiselna.

Matteo, 18 let - Božič ne sme biti nek dan, nek teden, ko smo bolj potrpežljivi, strpni, ljubeči do drugih. Božič naj bi bilo obdobje, ki ga preživimo s svojimi dragimi, ko potegnemo črto pod svojim vedenjem v celotnem letu in se z osebami, ki so nam blizu, veselimo svojih uspehov ali kesamo svojih napak. Božič je čas ponotranjenosti, iskanja samega sebe, ki se konča z novimi upi za novo leto. Sem za Božič brez okrasov in brez daril, a ne brez toplote, ne brez tesnega stika s sočlovekom.

Tjaša, 17 let - Božič je praznik, ko se skupaj z družino usedemo za isto mizo in se pogovarjamo. To je dan, ko se vsi med sabo strinjamo in smo složni. Vzdušje je čudovito, tiha radost se naseli v naša srca. Božič je tudi čas daril, počitka in nakupov, ko se vselej veselim in ko pozabim na vse nesreče, ki pestijo svet.

Erik, 16 let - Vernim se Božič prikaže kot nenehno iskanje Jezusa in njegove dobrote. Zame pa nima tega pomena. Po mojem mnenju je Božič priložnost, da se malce ustavimo in premislimo.

Peter, 16 let - Božič je praznik, ki ima velik vpliv na človeka in velik sentimentalni pomen. Kljub temu ne moremo reči, da smo samo za Božič vsi skupaj, saj bi morali biti skupaj tudi ostale dneve leta. Sem mnenja, da se je s časom pravo praznovanje Božiča porazgubilo.

Lara, 18 let - Božič mi pomeni lepo atmosfero, ko smo vsi veseli, boljši, bolj tolerantni; v tem času je lepo hoditi po mestu, ki je okrašeno in polno luči. Po drugi strani pa predstavlja obdobje divjega konsumizma.

Večina mladih torej pojmuje Božič kot čas, ko se družine in sorodniki ponovno srečajo, da preživijo nekaj časa skupaj v lepem, toplem vzdušju. Veliko jih tudi omenja, da "smo za Božič vsi boljši", čeprav nekateri dodajo, da bi morali biti boljši celo leto. Nekaterim pomeni Božič čas, ko razmislijo o preteklem letu, drugim pa izmenjavo daril. Glede daril mnogi omenjajo, da trgovci izkoriščajo to obdobje, ki se tako počasi spreminja v komercialni praznik. Vsekakor predstavlja Božič tudi obdobje počitka in relativnega miru. Nenazadnje pa je za nekatere mlade, tudi trenutek duhovne in verske poglobitve.

Karkoli pa vam bralcem pomeni Božič, uredništvo Rasti vsem želi...

Vesel Božič in srečno Novo leto!

Sara Magliacane

Božič: praznik vrednot ali konsumizma?

Tomaž Susič je v lanskem letu z odliko diplomiral na Filozofski fakulteti za tuje jezike in literature v Trstu. Trenutno se pri Radijskem odru ukvarja z različnimi projekti, kot so na primer božične in druge radijske produkcije, miklavževa/božična otroška gledališka predstava, bralna urica za otroke, itd. Poleg tega aktivno sodeluje s Športnim društvom Sloga. Tomaž uspešno goji veliko zanimanj, med katerimi izstopajo potovanja, branje - zadnje čase predvsem "lahke" literature v angleškem originalu, igranje na odru in za mikrofonom, risanje, fotografija in glasba. Predstavljamo vam mladega 29 - letnega zamejca, ki je prejšnje poletje dobil sezonsko zaposlitev kot vodič v narodnem parku Yellowstone v ZDA. No, torej odpotujmo v odkrivanje nove celine v družbi izjemnega vodiča...

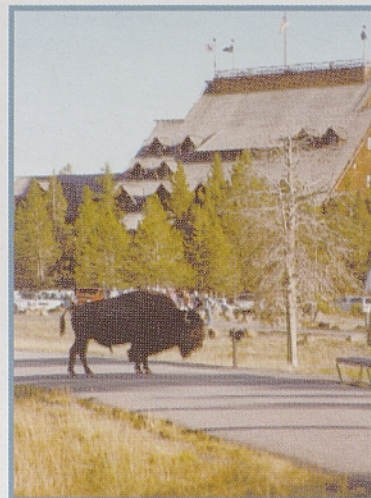
Tomaž, kako se ti je ponudila ta priložnost? Zakaj si se sploh odločil za to nekoliko nenavadno izkušnjo?

Ko sem bil tik pred diplomom, sem začel načrtovati, kam bi lahko šel poleti, da bi se po velikem naporu razvedril. Izbira je skoraj takoj padla na

velike naravne lepote v oddaljenih krajih (ZDA, Avstralija ipd.). Nato sem se osredotočil na ameriške narodne parke, saj je teh res veliko in so tudi zelo raznoliki. Edini problem je tedaj bil denar: kako potovati za dalj časa in ne potrošiti vsega svojega imetja? Iz stiske me je rešila sestra, ki mi je omenila, da lahko motivirani mladi z dobrim znanjem angleščine najdejo zaposlitev v parkih. Svetovala mi je tudi spletno stran, na kateri urejajo študentska poletna dela v Ameriki, in tam sem res našel vse potrebne informacije. Zaposil sem se za delo v več parkih, pozitivno pa so mi

TOMAŽ SUSIČ, ZAMEJEC V AMERISKEM YELLOWSTONEJU

odgovorili iz Yellowstoneja in iz Grand Canyonu (težava je bila v tem, da sem lahko v ZDA odpotoval komaj avgusta, sezona v parkih pa se začne že aprila ali maja, tako da večinoma ne sprejmejo zelo poznih prošenj). Pomislil sem, da bi bilo delo v raznolikem parku, kot je Yellowstone, zanimivejše kot v čudovitem, a tudi precej enoličnem Grand Canyonu. In res! Tako sem prvič obiskal Yellowstone in v enem izmed hotelov pospravil sobe za dva meseca, s čemer sem poravnal potne stroške in si veliko pomagal tudi pri stroških enomesečnega potovanja po zahodni obali. Letos pa sem zaposil za delo veliko prej in izrecno izjavil, da bom sprejel le delo kot turistični vodič. Ker sem preteklo leto

odlično izpolnil kontrakt, navel nekaj zelo dobrih stikov z ljudmi, ki so se zavzeli zame, pa verjetno tudi zaradi določene mere sreče, mi je podvig uspel (turistični vodič je zelo prestižno, najlepše in zato tudi težko dosegljivo delo v parkih). Pomislite: plačevali so me, da potujem po parku in ga v spremstvu gostov uživam. No, delo je tudi zelo utrudljivo in zahtevno (veliko se je treba pripravljati), dobri vodiči pa imajo mnogo zadoščenj.

No, v čem je torej lepota tega narodnega parka, kaj te je najbolj prevzelo? Kaj si je vredno tu ogledati?

Yellowstone je najznamenitejši in najstarejši narodni park na svetu, saj so ga ustanovili že leta 1872. Nahaja se večinoma v državi Wyoming, delno pa tudi v Montani in Idaho. Področje je gorato, pa tudi suho, tako da sta klima in narava tam res posebni, obenem pa to tudi pomeni, da je precej neobljudeno. To daje Yellowstoneju in okolici poseben čar, ki ga lahko okusiš, če se ustaviš vsaj nekaj dni. Park je čudovit predvsem zaradi

Desno zgoraj: ameriški bizon se nemoteno pase pred hotelom Old Faithful Inn.

Spodaj: vodič Tomaž pred Lower Falls v Grand Canyon of the Yellowstone.

(dalje) 133

raznolikosti naravnih zanimivosti: ima gore, jezera, reke, slapove, gozdove, veliko različnih divjih živali (da, tudi črne medvede in grizlije,

čepprav se jih ne da videti ravno vsak dan...), kanjone, pa seveda tudi enkratno zgoščenost hidro-termičnih fenomenov (vrelcev, gajzerjev ipd.). Včasih se res zdi, kot da potuješ po drugem planetu...

Tam si bil ravno v času atentatov: kako so ti dogodki in nadalje psihoza atentatov vplivali na turiste, na vzdušje v parku? Kako si ti osebno to doživljal?

11. septembra sem delal. Ker je Wyoming na zahodu, je bilo še zelo zgodaj, ko se je tragedija zgodila. Ko sem prispel na kraj, kjer sem začel svojo turo, so mi povedali, kaj se je zgodilo. Nisem mogel verjeti, da je res. Pomislite, kako težko je bilo voditi turiste po parku v veseljem in razvedrilnem razpoloženju, ko pa so vsi mislili le na tragične dogodke...

V Ameriki so atentati globoko pretresli javnost, tako da se je življenje v velikih mestih zelo spremenilo: ljudje si niso upali na ceste, trgovine so bile prazne, letalskih poletov ni bilo, povsod so vsi vihrali ameriške zastave. V

Yellowstoneju smo vsekakor ostali odrezani od vsega tega. Prvi teden je število obiskovalcev upadlo, drugače pa se ni zelo poznalo, čeprav smo vsi z zanimanjem in zaskrbljenostjo sledili dogajanju v časopisih.

Katere so pozitivne pa tudi negativne plati tovrstnega "dela"? Kaj ti ni bilo všeč med tvojim bivanjem v ZDA? Obstajajo morebitne razlike v takem delu v ZDA ali pri nas?

Delo je bilo res čudovito. Tudi tisti del Združenih Držav je zelo slikovit in lep,

res vreden ogleda. Američani pa so me precej razočarali: spoznal sem veliko prijaznih in dobrih ljudi, ampak tudi veliko brezbržnih in malomarnih. Na splošno sem opazil, da je ameriška kultura na nizki ravni. Večinoma jih zanima le osebni uspeh in denar. Večinoma ne vedo nič in se ne zanimajo o svetu izven Združenih Držav. Zaljubljeni so v svojo domovino, ne zavedajo pa se, da dobra ekonomija in predvsem močna vojska še nista zagotovilo za dobro, etično in kulturno visoko življenje.

Razlika v takem delu pri nas ali v Ameriki je zelo enostavna: tam lahko mlad človek, ki je talentiran in motiviran, kmalu uspe, ker mu dajo vse možnosti, da se razvije. Pri nas pa uspe birokracija zatreti vse osebne iniciative, tako da lahko mladenič vrže puško v koruzo in za vedno prezre svoje sanje.

Bi to izkušnjo svetoval mladim, ki bi si želeli mešanice dela - zabave - učenja tujega jezika - potovanja v tujino?

Tako izkušnjo bi svetoval prav vsakemu. Res je to izredno dobra priložnost za študente, ker si lahko pridobijo nove delovne izkušnje, utrdijo znanje angleščine, si obenem tudi ogledajo čudovit del sveta in se zabavajo. Če ob tem imajo tudi srečo, da je delo spodobno, polno zadoščenj in izpolni vsa pričakovanja, je lahko izkušnja res nepozabna.

Kaj oziroma kam pa sedaj?

Zaenkrat iščem zaposlitev tu, po možnosti nekaj podobnega temu, kar sem delal v Yellowstoneju. Za bodočnost pa še ne vem: če pa mi bo ta izkušnja pomagala, da se bom nekoč spet lahko vrnil za kak mesec v ameriške narodne parke kot vodič, se gotovo ne bom pritoževal.

Hvala za pogovor!

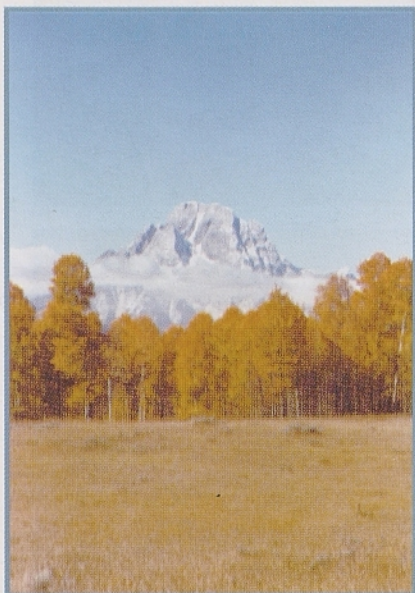
Ivana Mahnič

Zgoraj: zaton pri gajzerju Great Fountain.

Desno: čudovite barve največjega ameriškega vrelca Grand Prismatic.

Spodaj: Mount Moran v gorski verigi Teton.

Prihodnjega januarja se bo na filmskih platnih celega sveta pojavil The Lord of the Rings, oziroma Gospodar prstanov, povzet po istoimenskem epičnem romanu angleškega pisatelja J.R.R. Tolkiena. Dejstvo je, da je filmu praktično že zagotovljen in napovedan uspeh; veliko se je že govorilo o njem, veliko se je že debatiralo, v kolikšni meri bo zvest originalu, oziroma koliko je mogoče ponazoriti ozračje romana.

Kaj pa je točno ta roman oziroma kaj je fenomen, ki se skriva za tem romanom? O

fenomenu lahko namreč upravičeno govorimo, saj je to najbolj prevedena knjiga na zemeljski obli po Svetem pismu. Izšla je med letoma 1954 in

1956 izpod peresa že prej omenjenega J.R.R. Tolkiena, enega izmed največjih poznavalcev anglosaške in srednjeveške literature. V bistvu je to pravljica z epskim prizvokom in njen osrednji motiv je večni boj med dobrim in zlim. Toda to, kar resnično privlači bralce, je svet, ki ga je Tolkien ustvaril, kontekst, v katerega je postavil svoje protagoniste. Tolkien se ne omejuje na posnemanje ljudskih pravljič ali epskih zgodb in legend. Naredi še korak naprej: vse to namreč ustvari na novo in spretno uporabi za svoje romane in povesti. Svet, Middle Earth, je kreacija, v kateri v polnosti zaživijo vsa bitja, fantastične živali, čaravniki, zmaji, palčki... Zato je branje Tolkienovih romanov in zgodb lahko večplastno in ga lahko primerjamo z užitek, ki ga imamo ob potovanju v neznane kraje. Bralec odkriva jezike, prebival-

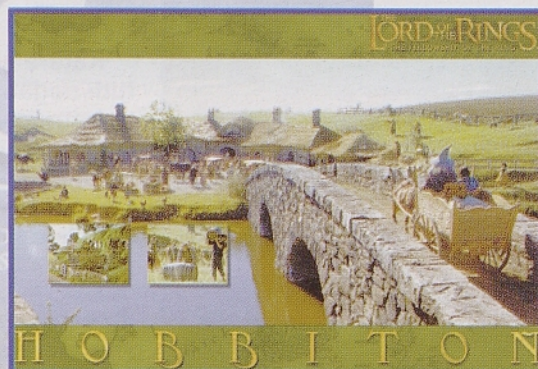
ce in zgodovino, istočasno pa nas zgodba prevzame zaradi svoje pravljíčnosti in napetosti podajanja.

Najbolj znani Tolkienovi deli sta gotovo The Hobbit in - kot smo že videli - Gospodar prstanov. Hobbit je neke vrste uvod v bistveno obširnejši drugi roman, ki je napisan v treh delih. Vsem, ki se želijo podati na potovanje v Tolkienove fantastične kraje, svetujem da si najprej preberejo Hobbita, nato pa naj v roke primejo še Gospodarja (obe knjigi sta tudi prevedeni v slovenščino). Kakorkoli že, predvsem Gospodarja prstanov se ne da brati površno in na hitro.

Za film pa res vlada veliko pričakovanje, saj bi si skoraj vsi želeli dober prenos iz knjige na filmsko platno. Res, da je do tega že prišlo v sedemdesetih letih in sicer v obliki animiranega filma, ki pa je doživel slab sprejem med publiko, saj je bil skoraj dobesedno nedokončan. Roman je preveč zahteven, da bi ga

Po fantastičnem svetu (npr. elfovsko mesto Rivendell in hobitova dežela Hobbiton, spodaj) se premikajo bitja, kot so čuvaji devetih prstanov (levo zgoraj), hobiti (levo spodaj), in čaravniki (na naslednji strani).

lahko strnili v en sam celovečeren film. Tokrat pa je odločitev padla na bistveno boljšo izbiro in sicer na filmsko trilogijo, ki bo tako sledila tudi romanu, ki je razdeljen v tri dele.

Režiser filma je tokrat Novozelanec Peter Jackson, bolj znan zaradi ekstremnih horror splatter filmov (*Bad Taste in Brain Dead*), ki pa se je pod okriljem Roberta Zemeckisa zaradi izjemne snemalne tehnike in iznajdljivosti v snemanju povzpел na sam hollywoodski vrh.

Vsem bi priporočil branje knjige pred ogledom filma; rado se namreč dogaja, da nas film,

ki je umetniško pre-pričljiv, bolj prevzame od obširne knjige, ki je logično tu pa tam razvlečena. Škoda pa bi bilo, da bi se kdo zaradi tega vnaprej odpovedal branju odlične knjige.

Štefan Pahor

AGORA POD LIPO

Samouprava je dijaška oblika protesta, za katero dijaki volijo ter se zanjo demokratično odločijo. Letošnji protest nasprotuje bližajoči se Morattijevi šolski reformi, zmanjšanju finančne podpore javnim šolam ter pomanjkanju izvajanja zaščitnega zakona. Ko so predstavniki liceja "F. Prešeren" seznanili dijake s situacijo, je večina soglašala s samoupravo, saj je na 230 dijakov liceja več kot 200 volilo za.

Samouprava pa ni le oblika protesta, temveč tudi način, da se dijaki izkažejo: upravljati številno šolo ni lahka naloga, vseeno pa samoupravnemu odboru to izvrstno uspeva. S tem mladi pokažejo svoje sposobnosti ter resnost, s katero izpeljujejo protest. Cilj samouprave ni le ta, da si dijaki podaljšajo božične počitnice, temveč da pokažejo ostalim, da se prepričano borijo za svoje ideale ter zlahka ne popustijo.

Potek samouprave je precej različen od navadnega pouka: prva, glavna razlika je ta, da uradnega pouka ni. Kljub temu so profesorji vseeno na šoli ter pomagajo dijakom na različne načine, verjetno tudi zato, ker zadevajo vzroki dijaškega protesta neposredno tudi njih. Dijaki so si organizirali jutra na svoj način: razdeljeni so po delavnicah, in sicer na plesno, glasbeno, risalno, fotografsko, filmsko in šahovsko. Zanimivo je opazovati, da se jih vsi dijaki z veseljem udeležujejo, verjetno ker jih nihče k temu ne sili. Vsi so pripravljeni nuditi pomoč ter si deliti delo. Poleg delavnic imamo vsako jutro na šoli predavanje. Predavatelje povabijo sami učenci, jih pozorno poslušajo ter aktivno sodelujejo z različnimi vprašanji. Med šolskim letom je na šoli premalo predavanj, to pa je velika izguba, saj je med samoupravo razvidno, da se jih dijaki radi udeležujejo ter se iz njih tudi česa naučijo. Veliko je stvari, oseb in izkušenj, ki se jih dijaki ne naučijo s tem, da med šolskim letom sedijo v klopi.

Verena Karis

Malo nas je, a vendar dobro izbranih... tako bi se glasilo geslo tistih, ki so volili proti samoupravi, proti tej obliki protesta, za katero se je odločila večina dijakov.

Zakaj proti tej akciji? Sami dijaki seveda ne bomo dosegli ničesar, kdo bo sploh poslušal naše zahteve in jih skušal uresničiti? Nihče! Ta oblika protesta je le dokaz nezrelosti dijakov, ki hočejo pred začetkom božičnih praznikov izgubiti čim več pouka, čim več izpraševanj in si tako podaljšati počitnice. Nekateri razlogi so res tehtni in opravičujejo protest dijakov... toda taka oblika protesta gotovo ne bo rodila novih ministrskih ukrepov, oziroma ministrica ne bo zaradi našega protesta preklicala šolskih reform. Dijaki bi se lahko odločili za enodnevno stavko ali za manifestacijo, da bi omogočili tistim, ki se ne strinjajo s tem, potek rednega pouka. S to obliko protesta pa so še najbolj oškodovani maturantje, ki ne morejo nadaljevati z učnim programom.

Poleg tega pa večina samo pasivno sprejema "samoupravo" sploh ne prihaja v šolo, ne sodeluje pri manifestaciji in mogoče sploh ne ve, zakaj dijaki protestirajo. To je seveda nepojmljivo. Zakaj so torej volili "za samoupravo"??? Sami lahko odgovorite na to vprašanje...

Žal je takih primerov zelo veliko!

Obenem pa je tudi ta oblika protesta povsem ilegalna, in torej kaznivo dejanje: po teh akcijah bodo dijakom, kot seveda tudi ravnateljem lahko odmerili zares hude kazni.

Veronika Sossa

DIJAKI PROTESTIRAJO

ZA IN PROTI SAMOUPRAVI

V soboto sem se odpravila v disko klub. Lokal je bil ob pol polnoči še prazen, prvi gostje so takrat šele začeli prihajati. Tako sem imela priložnost, da sem nekoliko natančneje opazovala mlade, ki so kapljali skozi vrata. Še posebno dekleta, pa tudi fantje, so bili zelo elegantni (čeprav tudi športno oblečeni), po zadnji modi, pričeske so bile sveže, moderne. Trudila sem se, da bi našla koga, ki bi

izstopal, pa ga z vso dobro voljo nisem. Tako

dekleta kot fantje so bili eden lepši in bolj urejen kot drugi.

Oblečenje, oziroma obleke in moda so v celoti preštudirane zato, da komunicirajo, poudarijo ali zabrišejo sexy sporočila tako moških kot žensk. Pomislimo na čar, ki ga na dekleta imajo moške uniforme.

Komunicirajo nam sexy sporočilo, ker so preštudirane zato, da poudarijo moško moč: široka pravokotna občrtana ramena, navpična črta na hlačnicah, visoki škornji, navzgor zaočkrožena čelada, večkrat celo s peresom ali grivo na vrhu. Nekateri elementi naravnost spominjajo na mehanizme, ki jih živalske vrste uporabljajo, ko naježijo kožuh zato, da povečajo svojo postavo in s tem očarajo in privlačijo.

Tudi oblečenje, ki je nedvomno kulturna, pristno človeška dejavnost, skriva v sebi neko primordially sporočilo, ki se ga mi v polnosti ne zavedamo, vendar deluje na našo podzavest.

Današnja moda je na primer izrazito sexy.

Tako za moške kot za ženske so moderne zelo ozke in oprijete majice, ki poudarjajo obline: pri dekletih prsi, pri fantih ramena. Tudi hlače (pri ženskah), ki morajo biti oprijete od pasa do kolen - spodnji del hlačnic pa je

Obleke so preštudirane, da komunicirajo sexy sporočila.

OBLEKA NE NAREDI ČLOVEKA - ALI PA TUDI JA...?

lahko širok - raztegnejo figuro in poudarjajo tako boke, kot vitkost telesa (oboje pa naravnost nagonsko očara fante). Tudi krila - tako kratka kot dolga - so ozka. Kdor se torej oblači po zadnji modi, je lahko gotov, da bo privlačen in da bo celo oddajal sexy sporočilo.

Že res, da nam ni treba biti obsedeni z modo. Če bi sledili vsem najmanjšim tendencam, npr. modi barv, ki se spremenijo vsaj dvakrat v eni sezoni (trenutno npr. prevladujeta barva "peska" ali pa kombinacija temno rdečega in črnega), bi morali neprestano segati v denarnico. Prav je, da smo pri tem zmerni in da mislimo s svojo glavo, ne pa da podlegamo pritiskom konsumizma. Lepi in privlačni smo lahko tudi ne glede na obleko.

Važno je le to, da se zavedamo močnega vtisa in vpliva, ki ga obleka pusti v sočloveku, ker komunicira ne samo neka primordially sporočila, ki smo jih prej razkrili, pač pa tudi (in predvsem!) sporočilo o urejenosti in o ljubezni do samega sebe. Izkoristimo poznavanje teh mehanizmov med božičnimi prazniki in na silvestrov večer, ko imamo priložnost za družabna srečanja - in kdo ve?... Morda nam bo uspelo tudi to, da očaramo ljubljeno osebo!

"Obleka" sicer "še ne naredi človeka" - pa vendar...

**Vesel Božič,
vaša Biba**

